

Forlaget blev indbragt, men jeg nævnedes da tillige, at det vilde blive ganske overordentlig vanskeligt, at sætte den rette Grænse. Jeg haaber, at det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds vil være i Stand til at fremkomme med Vædringsforslag, der kunne finde den rigtige Grænse. Jeg tvivler ikke om, at der vil kunne opnaas Enighed derom. Til det ærede Medlem for Rjopenhavn's 4de Valgkreds (Scharling) skal jeg bemærke, at det ganske vist er min og Medforlagsstillernes Mening, at Skattelettelserne skulde komme de virkelige Brugere til Gode, og jeg kan her henholde mig til, hvad min ærede Medforlagsstiller, det ærede Medlem fra Hjørring Amts 5te Valgkreds, udtalte derom. De Indvendinger, som det ærede Medlem for Rjopenhavn's 4de Valgkreds gjorde med Hensyn til Lettelser af Bygningsafgiften, skal jeg besvare der hen, at det selvfølgelig kun er Meningen, at Lettelserne skal komme Bygningsafgiften til Gode, for saa vidt altsaa i det Omfang, hvori Bygningsafgiften hviler paa Ejendommen af Hensyn til Haandværksdriften, og hvis der derom efter Forlagets Indhold kan være nogen Tvivl, skal det ganske vist, inden Forlaget forlader dette Ting, blive forsøgt forsynet med de behørigte Vædringer, som kunne udelukke enhver Tvivl hos det ærede Medlem eller andre. — Det ærede Medlem forbauses over, at jeg udtalte, at de andre Klasser ere frie for de her omhandlede Skatter. Jeg har selvfølgelig ved denne Udtalelse nærmest tænkt paa de Skatter, som danne Hovedgrundlaget for Forlaget. Det er ganske vist, at der hviler Bygningsafgift ogsaa paa Købstæderne og Rjopenhavn; men den Lettelse, som der er Tale om i Bygningsafgiften er jo i Forhold til Forlaget i det hele saa forsvindende, at man vist nok vil forstaa, at jeg ved at nævne de Grunde, som havde ført til Forlaget, saa hen til det, som danner Forlagets Hovedpunkt, om jeg saa maa sige. Den Lettelse, som der er Tale om, i Bygningsafgiften, vil der sikkert ikke være noget, som tilsvarende Næringsveje i Byerne kunne — i alt Fald naar der kun er Tale om et halvt Mar — have nogen virkelig Indvending imod. At der paahviler Købstæderne og Rjopenhavn en Vigningsstat lige saa vel som Landbruget, er rigtigt nok; men naar det ærede Medlem siger: i samme Omfang, saa er det vist ikke ganske rigtigt. Det er muligt, at man i 1850, da Vigningsstaten blev indført, har søgt at lægge den paa Købstæder og Land i ensartet Forhold; men dette Forhold er i en ganske overordentlig Grad forrykket senere. Thi den blev den

Gang lagt paa Købstæderne med et fast Beløb, som ikke siden er steget, uagtet Købstæderne have udvidet sig maasse adskillige Gange siden 1850, saa man kan ikke paa nogen Maade sige, at den hviler paa Købstæderne og Rjopenhavn i samme Grad, som den nu hviler paa Landbruget. — Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvor Pengene skulde komme fra, kan jeg og skal jeg, da den højtærede Finansminister ikke vil indlade sig paa at undersøge det Spørgsmaal, i alt Fald foreløbig henvise til, at der i Kasseeholdningen er 4½ Mill., hvoraf 3½ Mill. meget vel vil kunne anvendes til det foreliggende Forslag. At Tilstanden var værre i Thyerne, kan være muligt; dog maa man erindre, at da var Landbruget heldigere stillet, fordi det ikke havde saa store Driftsomkostninger, og heller ikke paa langt nær den Prioritetsgælds som nu; men Forholdet var i Thyerne det, at der ikke den Gang som nu fandtes mangfoldige rige og velstaaende Mænd blandt Landmændene. Ja, saa fandt det ærede Medlem det affrækkende, at Resultatet af Medsættelsen blev, at Pengene helt gik fløjten for bestandig. Jeg finder det i og for sig ikke affrækkende, jeg finder det derimod heldigt, om Følgen bliver — ikke at Skatterne gik deres Vej for bestandig, men at det kunde blive en Indledning til den retfærdigere og ligeligere Fordeling af Skatterne, som man fra mange Sider netop ønsker.

Til det ærede Medlem for Rjopenhavn's 5te Valgkreds (P. Holm) skal jeg ikke gøre mange Bemærkninger, ti vi staa jo aabenhart paa saa diametralt modsatte Standpunkter, at der ikke lettelig vil kunne blive Tale om at naa nogen Enighed mellem os. Jeg skal kun over for ham hævde, at der aldeles ikke kan være nogen som helst begrundet Tale om at kalde det foreliggende Forslag en Almisse. Jeg forstod det ærede Medlem saaledes, at han lettere vilde kunne have givet Forlaget sin Tilslutning, hvis det var gaaet ud paa at kvitte Halvdelen af Prioritetsrenten; men jeg kan ikke tjene det ærede Medlem i at stille et Forslag i den Retning. Det ærede Medlem henviste til, at man ikke burde gaa den Vej, som Forlaget tilsigter, men at man derimod skulde sørge for at hævde de Grunde, der kunne være til, at Landbruget var saa stillet. Men naar det ærede Medlem saa meget rigtigt nævner som en af Grundene her til, at der i andre Lande produceres for meget, saa vil jeg dog nok spørge, hvorledes det skulde kunne forhindres; og jeg tror, hvis Landbruget skulde vente saa længe, til det ærede Medlem for Rjopenhavn's 5te Valgkreds fik